

Ajuntament d'Àger

A l'atenció de:

Sra. Sílvia Paneque Sureda

Conselleria de Territori, Habitatge i Transició ecològica

Assumpte: Al·legacions al Projecte de Llei d'alta muntanya.

Benvolguts/des,

En nom de l'Ajuntament d'Àger, ens adrecem a vostès amb l'objectiu d'expressar les nostres al·legacions al projecte de llei d'alta muntanya.

1. Resum del projecte de llei:

El present projecte té com a objecte establir un marc normatiu propi per a l'àmbit territorial de l'alta muntanya que permeti avançar en l'equilibri territorial a partir de nous instruments i d'un nou model de governança tot tenint en compte les especificitats que singularitzen aquest àmbit, però també les diferents entitats territorials que el conformen.

En el present projecte s'estableix que l'àmbit territorial d'aplicació d'aquesta llei estarà format per les entitats territorials de l'Aran i de les comarques de l'Alta Ribagorça, l'Alt Urgell, el Berguedà, la Cerdanya, el Pallars Jussà, el Pallars Sobirà, el Ripollès i el Solsonès.

2. Al·legacions i consideracions.

- Al·legació 1:

En l'exposició de motius de l'avantprojecte de llei es modifica l'àmbit d'aplicació territorial de la mateixa reduint les zones que conformaran el territori d'alta muntanya a l'Aran i les comarques de l'Alta Ribagorça, l'Alt Urgell, el Berguedà, la Cerdanya, el Pallars Jussà, el Pallars Sobirà, el Ripollès i el Solsonès, deixant fora de l'àmbit d'aplicació de la mateixa al municipi d'Àger (Comarca de la Noguera).

Els motius d'aquesta exclusió, en síntesi, són *“concentrar l'esforç públic en els territoris més genuïnament de l'alta muntanya”* i que *“el*

desenvolupament de la nova legislació en matèria de municipis rurals que s'està produint reconeix i empara, d'una manera molt més ajustada la realitat de les zones de muntanya”.

No obstant això, si ens atenem l'article 2.2 del projecte, en el que s'estableixen uns criteris físics i demogràfics que palesen la singularitat orogràfica de l'àmbit d'alta muntanya i que es concreten en: “a) Des del punt de vista físic, es tracta d'entitats territorials que tenen un mínim del 60% de la seva superfície per damunt de la cota altitudinal dels 700 metres i un pendent mitjà superior al 30% i b) Des del punt de vista demogràfic, tenen més d'un 40% dels nuclis de població per damunt de la cota dels 750 metres i més del 40% dels nuclis amb una població inferior a les 50 persones habitants”, ens trobem que el municipi d'Àger compleix els mateixos, i, en canvi, s'exclou de l'àmbit d'aplicació de la norma, en tant que tot i concretar els criteris que podrien definir o caracteritzar les zones d'alta muntanya, només té en compte la seva delimitació geopolítica.

En aquest sentit, el municipi d'Àger (comarca de la Noguera) forma part del **domini geogràfic prepirinenc** i compta amb una extensió de 106,6 km², i es troba delimitat a Nord, per la Serra de Montsec (1675 msnm), a Sud, per la Serra del Port d'Àger (924,5 msnm) i a l'Est i Oest, pels pantans de Camarasa i Canelles, respectivament.

Pel que fa a les seves **dades demogràfiques**, Àger té una població total de 618 habitants i donada la seva gran extensió, disposa d'una densitat de pràcticament de 6 habitants per km².

La seva població es distribueix en nou nuclis:

- Àger: 403 habitants ubicats a 625 msnm.
- Agulló: 38 habitants ubicats a 661 msnm.
- Corçà: 19 habitants ubicats a 676 msnm.
- Fontdepou: 14 habitants ubicats a 823 msnm.
- Masos de Millà: 7 habitants ubicats a 800 msnm.
- Sant Josep de Fontdepou: 75 habitants ubicats msnm.

- Vilamajor: 23 habitants ubicats a 596 msnm.
- Millà: 9 habitants ubicats a 741 msnm.
- La Règola: 30 habitants ubicats a 510 msnm.

També cal tenir en compte que part dels habitants censats en aquests nuclis viuen en masies disseminades al llarg del municipi.

Aquestes dades, per tant, compleixen els criteris físics i demogràfics establerts en l'article 2.2 del projecte de Llei d'Alta Muntanya en tant que el 40% dels nuclis habitats del municipi tenen menys de 50 habitants i estan ubicats per sobre de la cota de 700 msnm.

- **Al·legació 2:** Una de les finalitats de la norma és “crear oportunitats per fixar la població existent, així com atraure nova població, com a element clau de desenvolupament social i econòmic d'alta muntanya i situar, en l'eix principal de les polítiques de muntanya, el desenvolupament d'empreses i projectes econòmics, amb la creació de polítiques d'atracció que garanteixin més llocs de treball, ocupació tot l'any i una diversificació de l'economia”.

Àger és un municipi on també és palès el **risc de despoblament**. Així doncs, segons càlculs d'índex d'envelliment realitzats per a optar a subvencions, s'ha calculat que al municipi d'Àger per cada habitant de menys de quinze anys hi ha 3 habitants de més de 65 i d'aquests últims, 5 de cada deu són més grans de 85 anys. Aquestes dades són preocupants alhora d'assegurar el futur d'infraestructures claus i que marquen l'inici del despoblament rural com poden ser els diferents comerços i l'escola d'infants.

Les **característiques laborals** del municipi tenen una marcada estacionalitat, ja que en gran part la població local viu del turisme o té vinculació amb el mateix. Esports d'aventura com són el caiac i el vol lliure amb parapent i ala delta són part important d'aquestes activitats turístiques, que també inclouen el turisme astronòmic i el senderisme. Tant les empreses d'esports d'aventura com el turisme astronòmic tanca les

activitats o bé es veuen reduïdes dràsticament amb els efectes que suposa per als habitants i treballadors del municipi.

També s'ha de tenir en compte els **efectes del canvi climàtic** sobre aquestes activitats. La sequera ha suposat el tancament de les empreses aquàtiques durat els últims anys, i la consegüent manca d'humitat ambiental també ha afectat les condicions per a la pràctica del vol lliure de manera que les empreses han reduït els horaris de vol per les males condicions en determinades franges horàries del dia.

- **Al·legació 3:** Una de les altres finalitats que pretén assolir la norma en qüestió és la de: *“Preservar i posar en valor els actius territorials estratègics, entre els quals s'inclouen el patrimoni natural, l'arquitectònic, el cultural i el paisatgístic, així com els serveis ecosistèmics que l'alta muntanya presta al conjunt de la societat, promovent, si s'escau, la innovació en la gestió del territori mitjançant solucions de major viabilitat econòmica basades en la natura”*.

El Municipi d'Àger forma part del Geoparc orígens amb seu a Tremp i que engloba tot el Pirineu occidental, a més a més la Serra del Montsec conforma el relleu que obre la porta a la zona Pirenaica, a més del gran patrimoni forestal que conté el municipi.

Àger compta amb cinc **zones forestals** amb un Pla d'ordenació d'utilitat pública que engloba una massa total de 6.545,23 ha de terreny forestal que pressupostàriament suposen una càrrega econòmica difícil de suportar pels pressupostos municipals. Aquí també s'ha de tenir en compte la resta de terrenys forestals d'àmbit privat i sense ordenació que no disposen de cap mena de gestió. Tota aquesta massa forestal a causa de la seva connexió i característiques suposen un gra repte de gestió donat la seva capacitat de generar grans incendis forestals. Preocupa especialment la part de la Serra del Montsec donat el risc de connectivitat amb el Pallars, i també la zona del Port d'Àger per la seva homogeneïtzació de la vegetació que implicaria la generació d'un gran incendi sense poder fer-l'hi front en zones intermèdies de la serra per mitigar les conseqüències d'aquest.

- **Al·legació 4:** Assegurar les **infraestructures viàries locals** que més afecten el dia a dia de la ciutadania resident és un dels altres objectius que pretén assolir la norma. I en aquest sentit, donada l'extensió del territori i la dispersió dels nuclis habitats existeixen nombroses vies que necessiten estar en òptimes condicions.

Àger compta amb 80 km de xarxes de camins que connecten les diferents masies, granges i camps amb els nuclis de població i també les dues artèries principals asfaltades com són els 11 km de la carretera que uneix Àger i Corçà i els 15 km que uneixen Àger amb la Serra del Montsec. Ambdues carreteres pateixen una important pressió de trànsit. La carretera de Corçà suporta el trànsit de maquinària agrícola que treballa els camps pròxims i vehicles particulars que es desplacen a la zona de l'embarcador de Corçà on les empreses duen a terme les activitats de caiac. Igualment, la carretera del Montsec suporta el trànsit de vehicles particulars que es desplacen per dur a terme activitats astronòmiques, de senderisme a la zona de Mont-Rebei i de vol lliure als enlairaments de la zona de Sant Alís.

Pel que fa al **patrimoni cultural**, Àger disposa de la col·legiata de Sant Pere, la Necròpoli de Santa Coloma on es duen a terme nombroses activitats culturals i períodes d'excavacions arqueològiques, i la via romana, una ruta empedrada de quasi 3 km de longitud que cobreix la ruta entre el port d'Àger i el mateix poble i que també pateix cert grau de pressió a causa de activitats de senderistes i BTT.

- **Al·legació 5:** Totes les característiques exposades defineixen molt singularment el nostre municipi en tota la seva extensió i certament, s'assimilen als trets característics definitoris del que es pot entendre Alta muntanya o zones de muntanya i, per tant, exigeixen el mateix nivell de protecció que pretén la norma.

En conseqüència, si fem una comparació entre les característiques del municipi d'Àger i d'altres municipis inclosos en l'àmbit d'aplicació territorial de la norma, com per exemple Sort (Pallars Sobirà), La Pobla de Segur (Pallars Jussà) o Rialp (Pallars Sobirà) ens trobem el següent:

a) Sort (Pallars Sobirà):

- **Altitud:** 692 metres sobre el nivell del mar, amb zones muntanyoses que arriben als 2.000 metres en punts propers.
- **Població:** Aproximadament 2.000 habitants.
- **Superfície i camins:** La xarxa de camins de Sort inclou nombrosos accessos a nuclis dispersos, amb una extensió aproximada de 80 km de camins que connecten nuclis rurals i zones de muntanya.
- **Condicions similars a Àger:** Tot i que la població de Sort és més gran, la seva altitud i orografia són similars a les d'Àger, amb grans pendents i condicions climatològiques que requereixen manteniment constant de les vies. Ambdós municipis reben una aflluència important de turistes durant tot l'any, fet que contribueix al desgast de les infraestructures.

b) La Pobla de Segur (Pallars Jussà):

Altitud: Situada a 525 metres sobre el nivell del mar.

Població: Té una població aproximada de 3.000 habitants.

Superfície i camins: La Pobla de Segur compta amb una xarxa important de camins rurals, especialment per l'accés a zones agrícoles i turístiques. La seva extensió de camins és similar a la d'Àger, amb camins rurals que connecten les zones de muntanya circumdants.

Condicions similars a Àger: Encara que La Pobla de Segur té una població superior a Àger, les necessitats d'infraestructures viàries són molt semblants, amb una orografia que implica un manteniment constant dels camins rurals per garantir l'accés a les zones productives i turístiques.

c) Rialp (Pallars Sobirà):

- **Altitud:** 725 metres sobre el nivell del mar, amb zones properes que arriben fins als 2.000 metres.
- **Població:** Rialp té una població d'uns 650 habitants.
- **Superfície i camins:** Rialp té una xarxa de camins rurals semblant a la d'Àger, amb unes 70-80 km de camins que connecten els seus nuclis de població i zones turístiques. Els camins de Rialp són fonamentals per a l'accés a zones agrícoles i turístiques.

- **Condicions similars a Àger:** Les característiques de Rialp són molt comparables a les d'Àger pel que fa a l'altitud i extensió de camins. Ambdós municipis tenen una economia fortament vinculada al turisme, amb una pressió addicional sobre les infraestructures durant la temporada alta.

4. Conclusions.

Les condicions geogràfiques, demogràfiques i econòmiques del municipi d'Àger justifiquen la necessitat que aquest municipi s'inclouï dins de la Llei d'Alta Muntanya, ja que aquestes condicions no han variat respecte a la llei que es pretén derogar. Les comparacions amb municipis com Sort, La Pobla de Segur i Rialp demostren que Àger afronta reptes similars pel que fa als objectius i finalitats que pretén assolir la norma.

Amb tot l'exposat en els anteriors punts, i tenint en compte les derogacions que es pretenen en la Proposta de Llei d'Alta Muntanya, es demana que les inclusions o no dels territoris es considerin d'acord amb criteris geogràfics físics (naturals) geogràfics i nos sols sobre la base de criteris de fronteres de caràcter polític. D'aquesta manera, també se sol·licita la inclusió del municipi d'Àger en la denominada proposta de Llei, en considerar que compleixen amb totes les característiques geogràfiques, ambientals, demogràfiques i culturals que justifiquen la mateixa decisió i, per tant, us demanem que tingueu en compte les nostres consideracions en el procés legislatiu que endegueu.

Estem disposats/des a participar en qualsevol reunió o audiència que pugui ajudar a discutir les nostres preocupacions. Agraïm la vostra atenció i quedem a l'espera de la vostra resposta.

Atentament,

Mireia Burguès Novau
Alcaldeessa d'Àger